

STORTINGET

Innst. 10 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra kontroll- og konstitusjonskomiteen

Prop. 1 S (2025–2026)

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2026, kapitler under Finansdepartementet (rammeområde 14)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ronny Aukrust, Sverre Myrli, Kari Baadstrand Sandnes og Lise Selnes, fra Fremskrittspartiet, lederen Per-Willy Amundsen, Pål Morten Borgli, Lars Rem og Aina Stenersen, fra Høyre, Ove Trellevik, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Senterpartiet, Geir Pollestad, fra Rødt, Hege Bae Nyholt, fra Miljøpartiet De Grønne, Julie E. Stuestøl, og fra Kristelig Folkeparti, Jonas Andersen Sayed, viser til Prop. 1 S (2025–2026) Statsbudsjettet, som regjeringen la frem 15. oktober 2025. Komiteen viser til at Stortinget 5. desember 2025 vedtok budsjett-rammene for 2026-budsjettet, herunder rammen for rammeområde 14 under kontroll- og konstitusjonskomiteen på 939 147 000 kroner, jf. Innst. 2 S (2025–2026) fra finanskomiteen og budsjettforliket mellom Arbei-

derpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne 3. desember 2025.

Budsjettforliket innebar en reduksjon av bevilgningen under kap. 51 Riksrevisjonen, post 1 driftsutgifter med 8 mill. kroner i forhold til forslaget i Prop. 1 S (2025–2026). For de øvrige kapitlene/postene innebar budsjettforliket tilslutning til forslaget i Prop. 1 S (2025–2026).

Rammeområde 14 omfatter bevilgninger til Stortingets eksterne organer: Stortingets ombudsmann for Forsvaret, Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen (Sivilombudet), Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget), Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) og Riksrevisjonen. Stortingets eksterne organer leverer innspill til Stortingets budsjettforslag til Stortinget v/administrasjonen (pris- og lønnsjustert, med unntak av Sivilombudet og Riksrevisjonen, som er tilknyttet den sentrale lønnskompensasjonsordningen i staten) medio april før påfølgende budsjettår. Budsjettforslag for Stortingets eksterne organer legges normalt frem til behandling i presidentskapet medio/ultimo mai. Stortingets presidentskap sender sitt forslag til Finansdepartementet for innarbeidelse i regjeringens forslag til statsbudsjett.

2. Regjeringens budsjettforslag

Nedenfor følger en oversikt over regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 14, slik det fremgår av Prop. 1 S (2025–2026), fordelt på kapitler og poster:

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 14

			Prop. 1 S (2025–2026) Gul bok
Kap.	Post	Formål	
Utgifter			
<i>Stortinget og eksterne organer</i>			
42		Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret	
	1	Driftsutgifter	12 320 000
	75	Internasjonale organisasjoner og nettverk	466 000
43		Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen	
	1	Driftsutgifter	122 747 000
44		Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste	
	1	Driftsutgifter	52 457 000
45		Norges institusjon for menneskerettigheter	
	1	Driftsutgifter	35 793 000
51		Riksrevisjonen	
	1	Driftsutgifter	687 801 000
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000
	75	Internasjonale organisasjoner og nettverk	30 863 000
Sum utgifter rammeområde 14			947 447 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3051		Riksrevisjonen	
	2	Refusjon utland	300 000
Sum inntekter rammeområde 14			300 000
Netto rammeområde 14			947 147 000

3. Stortingets vedtak om rammeområde 14

Stortinget vedtok 5. desember 2025 at nettosummen for rammeområde 14 fastsettes til 939 147 000 kroner, jf. Innst. 2 S (2025–2026) fra finanskomiteen og budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne 3. desember 2025. Bevilgningsforslagene i denne innstillingen bygger på denne rammen, jf. Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd.

4. Oversikt over forslag til bevilgninger under rammeområde 14

Oversikten viser forslag til bevilgninger under de respektive kapitler og poster der det er avvik fra regjeringens forslag. Avvik i parentes. Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne er komiteens tilråding. Øvrige forslag uttrykker alternativbudsjettens standpunkter, slik disse lå til grunn for partienes forslag til rammevedtak i Innst. 2 S (2025–2026).

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	FrP	H	SV	R	MDG	KrF
Utgifter (i tusen kroner)									
45	Norges institusjon for menneskerettigheter								
1	Driftsutgifter	35 793	35 793 (0)	17 793 (-18 000)	31 322 (-4 471)	35 793 (0)	35 793 (0)	35 793 (0)	35 793 (0)
51	Riksrevisjonen								
1	Driftsutgifter	687 801	679 801 (-8 000)	687 801 (0)	667 801 (-20 000)	687 801 (0)	687 801 (0)	687 801 (0)	687 801 (0)
Sum utgifter		947 447	939 447 (-8 000)	929 447 (-18 000)	922 976 (-24 471)	947 447 (0)	947 447 (0)	947 447 (0)	947 447 (0)
Inntekter (i tusen kroner)									
Sum inntekter		300	300 (0)	300 (0)	300 (0)	300 (0)	300 (0)	300 (0)	300 (0)
Sum netto		947 147	939 147 (-8 000)	929 147 (-18 000)	922 676 (-24 471)	947 147 (0)	947 147 (0)	947 147 (0)	947 147 (0)

5. Stortingets eksterne organer

5.1 Kap. 42 Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder drift av Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret (Ombudsnemnda). Ombudsnemnda skal fremme og beskytte rettighetene og interessene til Forsvarets personell og Forsvarets veteraner. Gjennom arbeidet skal nemnda søke å bidra til å effektivisere Forsvaret.

Regjeringen foreslår at det bevilges 12,320 mill. kroner for 2026.

Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader og slutter seg til forslaget.

POST 75 INTERNASJONALE ORGANISASJONER OG NETTVERK

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder internasjonale organisasjoner og nettverk. Regjeringen foreslår at det bevilges 466 000 kroner for 2026.

Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader og slutter seg til forslaget.

5.2 Kap. 43 Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

Bevilgningen på posten går til drift av Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen (Sivilombudet). Sivilombudet skal føre kontroll med at det ikke blir gjort urett eller feil mot den enkelte borger. Sivilombudet skal også bidra til at forvaltningen respekterer og sikrer menneskerettighetene.

Regjeringen foreslår at det bevilges 122,747 mill. kroner for 2026.

Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader og slutter seg til forslaget.

5.3 Kap. 44 Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

Bevilgningen på posten går til drift av EOS-utvalget, som skal føre regelmessig kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjenestene (EOS-tjenestene) som blir utført i den sivile og militære forvaltningen.

Regjeringen foreslår at det bevilges 52,457 mill. kroner for 2026.

Komiteens merknader

Komiteen understreker at kontroll med de hemmelige tjenester er grunnleggende for folkets tillit til styremaktene. Viktigheten av EOS-utvalgets arbeid er derfor meget høy. Det kan og bør gjenspeiles i bevilgningene.

Komiteen ber om at det til behandlingen av statsbudsjettet for 2027 gjøres en vurdering av om de øvrige EOS-tjenestene bør pålegges en plikt til å tilrettelegge for EOS-utvalgets kontroll tilsvarende den som E-tjenesten har.

5.4 Kap. 45 Norges institusjon for menneskerettigheter

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder drift av Norges institusjon for menneskerettigheter som skal bidra til å styrke gjennomføringen av menneskerettighetene, særlig ved å overvåke og rapportere om menneskerettighetenes stilling i Norge.

Regjeringen foreslår at det bevilges 35,793 mill. kroner for 2026.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, har ingen kommentarer og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at mange andre institusjoner, virksomheter, mediehus og enkeltmennesker på en god måte dekker de samme funksjoner som NIM er ment å dekke. Det er derfor unødvendig å ha et offentlig finansiert organ til dette.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslo å redusere bevilgningen til NIM med 18 mill. kroner, slik at samlet

ramme for rammeområde 14 ble 18 millioner kroner lavere enn det som følger av Prop. 1 S (2025–2026), jf. Innst. 2 S (2025–2026) og sammenligningstabellen. I budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne er Riksrevisjonens driftsutgifter redusert med 8 mill. kroner, slik at vedtatt ramme for rammeområde 14 ble 8 mill. kroner lavere enn det som følger av Prop. 1 S (2025–2026), jf. Innst. 2 S (2025–2026) og Stortingets vedtak 5. desember 2025. Disse medlemmer vil legge denne reduksjonen på 8 mill. kroner under NIM, og slutter seg ellers til forslagene i Prop. 1 S (2025–2026) om bevilgninger for de øvrige budsjettkapitlene under rammeområde 14.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Stortingets presidentskap iverksette opphør av virksomheten til Norges institusjon for menneskerettigheter i løpet av 2026.»

«Stortinget ber Stortingets presidentskap legge frem en sak om å oppheve lov om Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM-loven).»

Komiteens medlem fra Høyre mener forslaget til budsjettøkning mangler en tydelig begrunnelse, og advarer mot faren for at man ikke kritisk vurderer om det finnes oppgaver som kunne blitt prioritert ned for å unngå behov for flere ansettelser. Dette medlem viser til Prop. 1 S (2025–2026), hvor forslaget under kapittel 45 begrunnes med at NIM skal ivareta en monitoreringsfunksjon for henholdsvis Istanbul-konvensjonen og menneskerettighetskonvensjonen samt behov for «ekstra ressursar til å sikre ei berekraftig drift av institusjonen». Dette medlem mener det er tilstrekkelig med samme nominelle budsjett som i saldert budsjett for 2025.

5.5 Kap. 51 Riksrevisjonen

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder midler til drift av Riksrevisjonen, som gjennom revisjon, kontroll og veiledning skal bidra til at statens inntekter blir innbetalt som forutsatt, og at statens midler og verdier blir forvaltet på en økonomisk forsvarlig måte og i overensstemmelse med Stortingets vedtak og forutsetninger.

Regjeringen foreslår at det bevilges 687,801 mill. kroner for 2026.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De

Grønne, viser til budsjettforliket, der bevilgningen på kap. 51 (Riksrevisjonen) post 1 (Driftsutgifter) er redusert med 8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, jf. Innst. 2 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti merker seg at et flertall ønsker å redusere Stortingets kontroll med regjeringen og statsforvaltningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet finner det oppsiktsvekkende og bekymringsfullt dersom Riksrevisjonen skal få redusert sitt handlingsrom for å utøve sine oppgaver fordi et flertall i Stortinget reduserer ressurstilgangen. Disse medlemmer antar at det er ubehagelig for regjeringen at Riksrevisjonen til stadighet avslører kritikkverdige forhold, men da er det desto større grunn til å sikre at kontrollen med forvaltningen opprettholdes.

Komiteens medlem fra Høyre viser til at kravet om avbyråkratisering og effektivisering (ABE-reformen) i Høyres alternative statsbudsjett ville gitt et kutt i byråkrati i Riksrevisjonen på 6,9 mill. kroner.

POST 21 (NY) SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Posten omfatter lønns- og driftsutgifter i Riksrevisjonen og dekker bistanden selskapet gir til forvaltnings- og etterlevelserevisjon på vegne av Sametinget.

Regjeringen foreslår at det bevilges 5 mill. kroner for 2026.

POST 75 INTERNASJONALE ORGANISASJONER OG NETTVERK

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder driften av INTOSAI Development Initiative (IDI), som har som mål å styrke offentlig revisjon i utviklingsland og gjennom dette bidra til godt styresett, utvikling og fattigdomsbekjempelse. IDI er organisert som en stiftelse med et styre og et sekretariat. Styret i stiftelsen blir ledet av riksrevisor.

Regjeringen foreslår at det bevilges 30,863 mill. kroner for 2026.

Komiteens merknader

Komiteen har ingen kommentarer og slutter seg til forslaget.

6. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

På statsbudsjettet for 2026 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
42		Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret		
	1	Driftsutgifter	12 320 000	
	75	Internasjonale organisasjoner og nettverk	466 000	
43		Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen		
	1	Driftsutgifter	122 747 000	
44		Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste		
	1	Driftsutgifter	52 457 000	
45		Norges institusjon for menneskerettigheter		
	1	Driftsutgifter	27 793 000	
51		Riksrevisjonen		
	1	Driftsutgifter	687 801 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	
	75	Internasjonale organisasjoner og nettverk	30 863 000	
Totale utgifter				939 447 000
Inntekter				
3051		Riksrevisjonen		
	2	Refusjon utland	300 000	
Totale inntekter				300 000

Forslag 2

Stortinget ber Stortingets presidentskap iverksette opphør av virksomheten til Norges institusjon for menneskerettigheter i løpet av 2026.

Forslag 3

Stortinget ber Stortingets presidentskap legge frem en sak om å oppheve lov om Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM-loven).

7. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 14 (Konstitusjonelle institusjoner)

I

På statsbudsjettet for 2026 bevilges under:

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
Utgifter			
42	Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret		
	1 Driftsutgifter	12 320 000	
75	Internasjonale organisasjoner og nettverk	466 000	
43	Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen		
	1 Driftsutgifter	122 747 000	
44	Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste		
	1 Driftsutgifter	52 457 000	
45	Norges institusjon for menneskerettigheter		
	1 Driftsutgifter	35 793 000	
51	Riksrevisjonen		
	1 Driftsutgifter	679 801 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	5 000 000	
	75 Internasjonale organisasjoner og nettverk	30 863 000	
Totale utgifter			939 447 000
Inntekter			
3051	Riksrevisjonen		
	2 Refusjon utland	300 000	
Totale inntekter			300 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2026 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 51 post 1	kap. 3051 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Oslo, i kontroll- og konstitusjonskomiteen, den 8. desember 2025

Per-Willy Amundsen
leder og ordfører

